

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและ
การออกกำลังกายในลานกีฬาของ
กรุงเทพมหานคร

จัดทำโดย นายต้นสัก รื่นเอม

ตำแหน่ง นักพัฒนาการกีฬาชำนาญการ
สังกัด กองการกีฬา สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๓๓
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑

๑. ชื่อเรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและการออกกำลังกายในลานกีฬากรุงเทพมหานคร

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมเมืองมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม ด้วยแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) เป้าหมายที่ ๑.๖.๖ คนกรุงเทพฯ มีวิถีชีวิตแบบตื่นตัวและกระตือรือร้น จึงมีแนวโน้มที่จะเป็น “โรคคนเมือง” โดยมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการขาดการออกกำลังกาย การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งสถานบริการกีฬาและนันทนาการของกรุงเทพมหานคร ยังมีจำนวนไม่เพียงพอ ประกอบด้วยศูนย์สร้างสุขจำนวน ๓๔ แห่ง ศูนย์กีฬา จำนวน ๑๑ แห่ง ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการกีฬาและการออกกำลังกาย และเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในระยะแรก จึงควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกายในลานกีฬากรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครได้ดำเนินกิจกรรมกีฬาเพื่อคนทั้งมวล (SPORT FOR ALL) โดยต้องการให้ประชาชนทุกเพศทุกวัย ทุกสาขาอาชีพ ทุกฐานะ สามารถเล่นกีฬาได้อย่างสะดวก ประหยัด ปลอดภัย ประการสำคัญคือไม่ไกลบ้าน และนั่นคือจุดกำเนิดของลานกีฬากรุงเทพมหานคร เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๑ โดยความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร การเคหะแห่งชาติ การไฟฟ้านครหลวงแห่งประเทศไทย และการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ซึ่งบัดนี้ยังคงได้รับการสืบสาน สนับสนุนอย่างต่อเนื่องจริงจัง และมีความชัดเจนมากขึ้น จนลานกีฬากลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิต คนเมืองด้วยความมุ่งมั่นในการใช้ยุทธศาสตร์กีฬาเป็นนโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากร ทำให้การดำเนินงานลานกีฬาหลุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว และมีมาตรฐานขึ้นจากพื้นที่เล็กๆ ที่กร้างว่างเปล่า ขณะนี้ได้แปรสภาพเป็นลานกีฬา แหล่งศูนย์รวมของคนรักกีฬา รักสุขภาพ ลานกีฬาส่วนใหญ่มีพื้นที่ไม่มากนักแต่ชาวลานกีฬาสามารถประยุกต์ใช้พื้นที่เล็กๆ เหล่านั้นให้เอื้อประโยชน์ต่อการเล่นกีฬา และจากความสำเร็จของฟุตบอลทำให้เกิดการตื่นตัวในการเล่นกีฬา ในพื้นที่จำกัดมากขึ้น เช่น การเล่น บาสเกตบอล ๓ คน (สตรีทบาสเกตบอล) กีฬาเอ็กซ์ตรีม จึงเป็นข้อพิสูจน์ได้ว่า ข้อจำกัดเรื่องพื้นที่มิใช่ขีดจำกัดเรื่องการเล่นกีฬา ซึ่งปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีลานกีฬาทั้งสิ้น ๑,๑๕๒ ลาน ประกอบด้วย

- ลานกีฬาประเภทลาน A มีขนาดพื้นที่ ๑ ไร่ขึ้นไป จำนวน ๑,๑๕๒ ลาน
- ลานกีฬาประเภทลาน B มีขนาดพื้นที่ ไม่เกิน ๑ ไร่ จำนวน ๑๓๐ ลาน
- ลานกีฬาประเภทลาน C มีขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๕๐ ตารางวา จำนวน ๘๓๔ ลาน

ลานกีฬาจะอยู่ในการกำกับดูแลของฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขต และมีอาสาสมัครลานกีฬาเป็นผู้ปฏิบัติงาน มีหน้าที่ในการประสานงาน เป็นผู้นำกิจกรรม ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการเขต ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๒๗๑/๒๕๕๑ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว และผู้อำนวยการเขตปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร การได้รับค่าตอบแทนเป็นไปตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยอัตราค่าตอบแทน ค่ารางวัล ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่ารับรอง ค่าเลี้ยงรับรอง ค่าเช่าที่พักค่าพาหนะ ค่าของรางวัล ของขวัญและ ของที่ระลึก พ.ศ. ๒๕๓๙ และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๗ กลุ่มงานวิชาการและพัฒนาเทคนิค กองการกีฬา สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว พิจารณาแล้วจึงเห็นควรจัดให้มี

การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาสาสมัครลานกีฬา ให้เป็นบุคลากรที่มีทักษะความรู้ความสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ลานกีฬาเล่นกีฬา และออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ เป้าหมายที่ ๔ คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้น ตัวชี้วัด ๔.๓ ประชาชนเล่นกีฬาและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเพิ่มขึ้น และมีความสอดคล้องกับร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยคนไทยในอนาคตต้องเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการกีฬาและการออกกำลังกายของ กรุงเทพมหานคร ในการให้บริการด้านการกีฬาและการออกกำลังกายให้มีความหลากหลายตรงต่อความต้องการของคนหลากหลายเพศ คนต่างวัย ต่างรุ่น คนพิการ ให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น

๓.๒ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาสาสมัครลานกีฬาที่ผ่านการฝึกอบรมเป็นแกนนำด้านการออกกำลังกายให้แก่สมาชิกผู้ใช้บริการในลานกีฬา และประชาสัมพันธ์กิจกรรมในลานกีฬา

๔. เป้าหมาย

เป็นการจัดการอบรมฝึกทักษะด้านการกีฬาและการออกกำลังกายให้แก่อาสาสมัครลานกีฬา จำนวน ๕ รุ่น ๆ ละ ๘๐ คน รวมทั้งสิ้น ๔๐๐ คน กำหนดระยะเวลาดำเนินการระหว่าง เดือน เมษายน – พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยจัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรทักษะกีฬาขั้นพื้นฐาน และการใช้อุปกรณ์ออกกำลังกาย ตามความต้องการของผู้ใช้บริการในลานกีฬา จากการประชุมและจัดทำแบบสำรวจ ได้แก่

- ทักษะกีฬาฟุตบอลขั้นพื้นฐาน
- ทักษะกีฬาฟุตซอลขั้นพื้นฐาน
- ทักษะกีฬาบาสเกตบอลขั้นพื้นฐาน
- ทักษะกีฬามวยไทยสมัครเล่นขั้นพื้นฐาน
- ทักษะกีฬาวอลเลย์บอลขั้นพื้นฐาน
- ทักษะการใช้อุปกรณ์ออกกำลังกายกลางแจ้ง
- ทักษะการใช้อุปกรณ์ออกกำลังกายในร่ม (อุปกรณ์ฟิตเนส)

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงานฯ

๕.๑ วงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA)

P (Plan) คือ การวางแผนจากวัตถุประสงค์

D (Do) คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่องกัน

C (Check) คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใดบ้าง

A (Action) คือ การปรับปรุง แก้ไขส่วนที่มีปัญหา หรือถ้าไม่มีปัญหาใด ๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป
เมื่อได้แผนงาน (P) นำไปปฏิบัติ (D) ระหว่างปฏิบัติก็ดำเนินการตรวจสอบ (C) พบปัญหา ก็ทำการแก้ไขหรือปรับปรุง การปรับปรุงก็เริ่มจากการวางแผนก่อน วนไปเรื่อยๆ จึงเรียกว่า วงจร PDCA

ประโยชน์ของ PDCA คือ การวางแผนงานก่อนการปฏิบัติงาน จะทำให้เกิดความพร้อม เมื่อได้ปฏิบัติจริง การวางแผนงานควรวางแผนงานให้ครบ ๔ ขั้นตอน ดังนี้

P ๑ ขั้นตอนการศึกษา คือ การวางแผนศึกษาข้อมูล วิธีการ วัตถุประสงค์ ความต้องการ/เป้าหมายขององค์กร/งาน/ฝ่าย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

- ขั้นตอนเตรียมงาน คือ การวางแผนเตรียมงานด้านต่างๆ เช่น การวางแผนโครงการ/เขียนโครงการ/การเตรียมงบประมาณ/ผู้รับผิดชอบ/ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีอำนาจสั่งการ/สถานที่ ฯลฯ

- ขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การวางแผนการปฏิบัติงานของแต่ละส่วน แต่ละฝ่าย เช่น ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายดำเนินการ ฝ่ายประเมินผล ฯลฯ

- ขั้นตอนการประเมินผล คือ การวางแผนหรือเตรียมการประเมินผลอย่างเป็นระบบ เช่น การประเมินผลจากเครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะ เช่น แบบประเมิน เพื่อให้ผลที่ได้จากการประเมินเกิดความเที่ยงตรง

D ๒ การปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ในแต่ละโครงการ ทำให้ทราบขั้นตอน วิธีการ และสามารถเตรียมงานล่วงหน้าหรือทราบอุปสรรคล่วงหน้าด้วย ดังนั้น การปฏิบัติงานก็จะเกิดความราบรื่น และเรียบร้อย นำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

C ๓ การตรวจสอบ เพื่อให้ได้ผลที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้ ประกอบด้วย

๑. ตรวจสอบจากเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

๒. มีเครื่องมือที่เชื่อถือได้

๓. มีเกณฑ์การตรวจสอบที่ชัดเจน

๔. มีกำหนดเวลาการตรวจที่แน่นอน

๕. บุคลากรที่ทำการตรวจสอบต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อการตรวจสอบได้รับการยอมรับ การปฏิบัติงานขั้นตอนต่อไปก็ดำเนินต่อไปได้

A ๔ การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นขั้นตอนใดก็ตาม เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขคุณภาพก็จะเกิดขึ้น ดังนั้น วงจร PDCA จึงเรียกว่า วงจรบริหารงานคุณภาพ

๕.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร (SWOT Analysis)

คือ เครื่องมือการบริหารที่นำมาใช้วิเคราะห์สภาพ แวดล้อม วิเคราะห์ศักยภาพขององค์กร เพื่อประเมินสถานการณ์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป้าหมายหรือ กำหนดทิศทางการทำงาน ซึ่งนิยมเรียกกันว่า “กลยุทธ์การบริหาร” SWOT เป็นอักษรภาษาอังกฤษย่อมาจาก Strengths Weaknesses Opportunities Threats มีความหมายดังนี้

S หรือ Strengths หมายถึง ปัจจัยต่างๆภายในองค์กร ที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งหรือเป็นจุดแข็งขององค์กรที่จะนำไปสู่การได้เปรียบคู่แข่ง เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน เช่น จุดแข็งด้านการเงิน ด้านการผลิต ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารจัดการ

W หรือ Weaknesses หมายถึง ปัจจัยต่างๆภายในองค์กรที่ทำให้เกิดความอ่อนแอ หรือเป็นจุดอ่อน นำไปสู่การเสียเปรียบคู่แข่ง เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพภายใน เช่น การขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการเนื่องด้วยมีกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องมาก

O หรือ Opportunities หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ภายนอกองค์กรที่เอื้อประโยชน์ให้ซึ่งเป็นโอกาสที่ช่วยส่งเสริมการดำเนินการ ได้แก่ เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจะส่งผลต่อการดำเนินการ และมีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ หรือโอกาสอันดีขององค์กร

T หรือ Threats หมายถึง ปัจจัยต่างๆภายนอกองค์กรที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่อาจเป็นผลทำให้การทำงานขององค์กรไม่บรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึงสภาพภายนอกที่เป็นปัญหาต่อองค์กร บางครั้งการจำแนกโอกาส Opportunities และอุปสรรค Threats เป็นสิ่งที่ทำได้ยากเพราะทั้งสองสิ่งนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอาจทำให้สถานการณ์ที่เคยเป็นโอกาสอาจกลายเป็นอุปสรรคได้

ความสำคัญและขั้นตอนการวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ หากเป็นจุดแข็งจะนำมากำหนดทิศทาง หรือกำหนดเป้าหมายการทำงาน และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม ส่วนจุดอ่อน จะนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรค หรือทำให้ปัญหาอุปสรรคลดน้อยลง การวิเคราะห์ SWOT มีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑. การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

เป็นการวิเคราะห์และพิจารณาในเรื่องทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กร ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ

การวิเคราะห์จุดแข็งภายในองค์กร เป็นการวิเคราะห์จากมุมมองของผู้บริหารว่ามีปัจจัยใดภายในองค์กรเป็นข้อได้เปรียบที่ควรนำมาเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

การวิเคราะห์จุดอ่อนภายในองค์กร เป็นการวิเคราะห์จากมุมมองของผู้บริหารว่ามีปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อย หรือเป็นข้อเสียเปรียบที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

๒. การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เพื่อค้นหาโอกาสและอุปสรรคจากการดำเนินงาน ที่องค์กรได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การพัฒนาของเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ๆที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

โอกาสทางสภาพแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กร และองค์กรสามารถนำข้อดีมาเสริมสร้างองค์กรให้เข้มแข็งขึ้น

อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์กรจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพองค์กรให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญกับผลกระทบเหล่านั้นได้

SWOT	
<p>S/จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีลานกีฬาในสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน ๑,๑๕๒ แห่ง - กรุงเทพมหานครมีงบประมาณในการสนับสนุนพัฒนาศักยภาพให้แก่ผู้นำกิจกรรมด้านการกีฬาและการออกกำลังกาย 	<p>W/จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีอาสาสมัครลานกีฬา จำนวน ๔๗๘ คน ปฏิบัติหน้าที่ประจำลานกีฬา แต่ขาดทักษะในการเป็นผู้นำกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกาย
<p>O/โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนมีความสนใจในการออกกำลังกายและเล่นกีฬามากขึ้น 	<p>T/อุปสรรค</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีสถานประกอบการด้านการออกกำลังกาย (fitness) เป็นจำนวนมาก แต่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าใช้บริการสูง - ประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอที่จะเข้าใช้บริการในสถานบริการเอกชน

จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis ขององค์กรพบว่าประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีความสนใจในการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายแต่ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอที่จะเข้าใช้บริการในสถานที่เอกชน กรุงเทพมหานครจึงสนับสนุนให้มีการจัดตั้งลานกีฬากระจายอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง ๕๐ สำนักงานเขต โดยมีอาสาสมัครลานกีฬาเป็นผู้ประสานงาน เป็นผู้นำกิจกรรมด้านการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ดังนั้นจากข้อมูลดังกล่าวเบื้องต้นจึงเห็นควรจัดให้มีการฝึกอบรม เพื่อการพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและการออกกำลังกายในลานกีฬาของกรุงเทพมหานคร

๕.๓ ทฤษฎี ๔M

หลักบริหาร ๔ M เป็นทฤษฎีการบริหารโครงการที่จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ ๔ ด้าน คือ

Man (คน) เป็นการบริหารกำลังคนให้มีความเหมาะสม การมอบหมายงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

Money (เงิน) เป็นการบริหารการเงิน การจัดสรรงบประมาณให้มีความคุ้มค่า ประหยัดและมีประสิทธิภาพสูงสุด

Material (วัสดุอุปกรณ์) เป็นการบริหารวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน ให้มีความสิ้นเปลืองน้อยที่สุดและเกิดประโยชน์สูงสุด

Management (การจัดการ) เป็นการบริหารจัดการควบคุมการดำเนินการทั้งหมด ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

การนำหลักการบริหาร 4M มาเป็นกรอบแนวทางในการวางแผนให้การจัดการพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและและการออกกำลังกายในลานกีฬากรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาจากบุคลากรที่จะเข้ารับการฝึกอบรม วิทยากรที่เป็นผู้ให้ความรู้ และประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรม โดยใช้งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่มีความคุ้มค่าตลอดจนมีการบริหารจัดการที่ดี มีประโยชน์ต่อการให้บริการในลานกีฬาของกรุงเทพมหานคร

๕.๔ หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการนั้น โดย International Association for Public Participation ได้แบ่งระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๑. การให้ข้อมูลข่าวสาร (Information) เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกที่โครงการจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ โดยวิธีการให้ข้อมูล สามารถใช้ช่องทางต่างๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อ การจัดนิทรรศการ จดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การติดประกาศ การให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

๒. การรับฟังความคิดเห็น/การปรึกษาหารือ (Consultation) เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของโครงการด้วยวิธีต่างๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น และการจัดเวทีสาธารณะ เป็นต้น

๓. การเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาท (Involvement) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะแนวทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของโครงการ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ การประชาพิจารณ์ และการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย เป็นต้น

๔. ความร่วมมือ (Collaboration) เป็นการให้กลุ่มประชาชนเป็นผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วมโดยเป็นหุ้นส่วนกับโครงการในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนเป็นกรรมการ เป็นต้น

๕. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน (Empowerment) เป็นขั้นตอนที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุดโดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่างๆ และการมอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมดในโครงการกองทุนหมู่บ้าน เป็นต้น

แนวทางการใช้หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยการบริหารจัดการ ลานกีฬา ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ โดยประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ จึงมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารลานกีฬา และแต่งตั้งโดยผู้อำนวยการเขต ประกอบด้วย ประธาน- กรรมการบริหารลานกีฬา รองประธานบริหารลานกีฬา เลขานุการ และตำแหน่งอื่นๆ ที่สำนักงานเขต เห็นว่ามีความเหมาะสม จำนวนไม่น้อยกว่า ๗ คน แต่ไม่เกิน ๑๑ คน ทำหน้าที่ในการดูแลบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านการประสานงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมใน ลานกีฬา และจัดทำข้อมูลต่างๆ ของลานกีฬา ให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกประเภทกิจกรรมใน ลานกีฬาของตนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกในชุมชนและลานกีฬา โดย สำนักงานเขตเป็นผู้สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ และอาสาสมัครลานกีฬาเป็นผู้ให้คำแนะนำ

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและการออกกำลังกายในลานกีฬาของกรุงเทพมหานคร ต้องมีกรอบแนวทางในการดำเนินการและการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงาน และหน่วยงาน กับภาคประชาชนจึงจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ กำหนดแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๖.๑ การเตรียมการ

- จัดทำโครงการ ขออนุมัติโครงการและประมาณการค่าใช้จ่ายต่อผู้อำนวยการ สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว
- ประสานสำนักงานเขตทั้ง ๕๐ สำนักงานเขต ดำเนินการจัดทำแบบสำรวจ ความต้องการ การให้บริการในลานกีฬา ตามหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๙ แนวคิดการระเบิดจากข้างในหมายความว่า ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นต้องเกิดจากความคิด ความรู้ ความต้องการภายใน เป็นแรงผลักดันด้วยตนเอง ไม่ใช่เกิดจากคนอื่นมากระตุ้นให้ทำหรือส่งเสริมให้ทำ และคัดเลือกอาสาสมัครลานกีฬาเข้ารับการฝึกอบรม
- จัดหาวิทยากรที่มีความรู้ และเหมาะสม โดยประสานความร่วมมือสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาหรือหน่วยงานที่มีความรู้ความสามารถให้ความรู้ในการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย ได้แก่ มหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนด้านทักษะวิธีสอนกีฬาและวิทยาศาสตร์การกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย กรมพลศึกษา เป็นต้น
- จัดทำคำสั่งคณะกรรมการ และขออนุมัติรายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- จัดเตรียมสถานที่และขอความอนุเคราะห์สถานที่ที่มีความเหมาะสม
- จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ประกอบการฝึกอบรมทักษะกีฬาและการออกกำลังกายพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ การดำเนินการ

- จัดกิจกรรม การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและการออกกำลังกายในลานกีฬา ของกรุงเทพมหานคร ด้านทฤษฎีและปฏิบัติ
- ทดสอบและประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรม

แผนการดำเนินการ (Action Plan) การจัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาและ
การออกกำลังกายในลานกีฬาของกรุงเทพมหานคร

ลำดับ ที่	รายละเอียดการดำเนินงาน	ระยะเวลา/เดือน พ.ศ.๒๕๖๒						ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.		
๑.	จัดทำโครงการ ขออนุมัติ โครงการและค่าใช้จ่าย	←→						กกฟ. กวก.	
๒.	ประสานแจ้งสำนักงานเขต ดำเนินการ - จัดทำแบบสำรวจความ ต้องการในลานกีฬา - คัดเลือกอาสาสมัครลาน กีฬาเข้าร่วมการฝึกอบรม		←→					กน.สวท. สนง.เขต	
๓.	คัดเลือกวิทยากร โดยการ ประสานความร่วมมือ สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่มี ความรู้ความสามารถ ให้ ความรู้ด้านการเล่นกีฬาและ การออกกำลังกาย		←→					กกฟ.	
๔.	แต่งตั้งคณะทำงาน และขอ อนุมัติรายชื่อ ผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม		←→					สก.สวท.	
๕.	จัดเตรียมสถานที่และขอความ อนุเคราะห์สถานที่ที่มีความ เหมาะสม		←→					กกฟ. ศูนย์ฯ ไทย-ญี่ปุ่น	
๖.	จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับ ใช้ประกอบการฝึกทักษะกีฬา และการออกกำลังกาย พร้อม เอกสารที่เกี่ยวข้อง		←→					กกฟ. กวก. ฝ่ายบริหาร งานทั่วไป	
๗.	จัดการฝึกอบรม				←→			กวก. กกฟ.	
๘.	ทดสอบและประเมินผล ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ				←→			กกฟ.	

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและการออกกำลังกายใน
ลานกีฬาของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากภาครัฐและภาคประชาชน ดังนี้

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากภาครัฐ ประกอบด้วย

- ผู้อำนวยการสำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว
- ผู้อำนวยการกองการกีฬา
- กองนโยบายและแผนงาน
- สำนักงานเลขานุการ สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว
- หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการและพัฒนาเทคนิค
- หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขต
- เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานกลุ่มงานวิชาการและพัฒนาเทคนิค
- เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
- อาสาสมัครลานกีฬากรุงเทพมหานคร
- วิทยากรจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา/ผู้แทนหน่วยงาน ภาครัฐที่มีหน้าที่

ในด้านการกีฬาและการออกกำลังกาย

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากภาคประชาชน ประกอบด้วย

- กรรมการบริหารลานกีฬา /กรรมการชุมชน
- สมาชิกผู้ใช้บริการในลานกีฬา

๑. ผู้อำนวยการสำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว มีส่วนร่วมในการมอบ
นโยบายการจัดทำโครงการและร่วมมือในการเป็นที่ปรึกษาให้การแนะนำ รวมทั้งสนับสนุนให้บุคลากร
ภายใต้การบังคับบัญชามีส่วนร่วมในการเข้าประชุมตามกำหนดการ ให้การสนับสนุนด้านการอนุมัติ
งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ รวมถึงมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม
เพื่อส่งเสริมให้มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถให้บริการด้านการกีฬาและการออกกำลังกายใน
ลานกีฬาของกรุงเทพมหานครอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ผู้อำนวยการกองการกีฬา /หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการและพัฒนาเทคนิค /เจ้าหน้าที่
ปฏิบัติงานกลุ่มงานวิชาการและพัฒนาเทคนิค มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการสนับสนุนการดำเนินการ ดังนี้
- ร่วมดำเนินการจัดทำโครงการ จัดการประชุม จัดเตรียมเอกสารในการ
ดำเนินการตลอดจนให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น ร่วมคิดวิเคราะห์ วางแผน ร่วมตัดสินใจ
ตามหลักการมีส่วนร่วม

๓. ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขต /บุคลากรในหน่วยงาน
มีส่วนเกี่ยวข้องและสนับสนุนการดำเนินการโดยการเข้าร่วมประชุม จัดเตรียมวางแผน การกำหนด
หลักสูตร ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ จากข้อมูลที่ได้รับจากการประชุมผู้แทนกรรมการบริหารลานกีฬาในพื้นที่
ให้ตรงต่อความต้องการของชุมชน

๔. วิทยากรจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ที่มีหน้าที่
ในด้านการกีฬาและการออกกำลังกาย มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดรายละเอียดการฝึกอบรม การ
จัดทำเอกสารประกอบการฝึกอบรม และดำเนินการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมให้มีความรู้

ความสามารถ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๕. อาสาสมัครลานกีฬา มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน โดยเป็นผู้เข้ารับการฝึกอบรม และนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในลานกีฬาที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการในลานกีฬา

๖. กรรมการบริหารลานกีฬา สมาชิกผู้ใช้บริการในลานกีฬา มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการในด้านการเลือกกิจกรรมให้มีความเหมาะสมตามความต้องการส่วนใหญ่ของสมาชิกในลานกีฬา และร่วมประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ

๗. ระยะเวลาการดำเนินการ

ดำเนินการภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ (มกราคม ๒๕๖๒ – กรกฎาคม ๒๕๖๒)

๘. งบประมาณ

งบประมาณประจำปี ๒๕๖๒ หมวดรายจ่ายอื่น แผนงานการกีฬา งานการกีฬารายการกิจกรรมการพัฒนาศูนย์ด้านกีฬากีฬาและการออกกำลังกายในลานกีฬาของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

- ค่าตอบแทนวิทยากร
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- ค่าวัสดุอุปกรณ์การฝึกอบรม/อุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์ออกกำลังกาย

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

เป้าหมาย / วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีการ / เครื่องมือติดตามผล
๙.๑ เป้าหมาย	ระดับผลผลิต (Output)	
- จัดการฝึกอบรมทักษะด้านกีฬาและการออกกำลังกายให้กับอาสาสมัครลานกีฬาจำนวน ๔๐๐ คน	-อาสาสมัครลานกีฬาจากสำนักงานเขตทั้ง ๕๐ สำนักงานเขตเข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการพัฒนาศูนย์ด้านกีฬากีฬาและการออกกำลังกายในลานกีฬาของกรุงเทพมหานคร	พิจารณาจากบัญชีรายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ ที่ลงนามโดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

เป้าหมาย / วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีการ / เครื่องมือติดตามผล
๙.๒ วัตถุประสงค์	ระดับผลลัพธ์ (Outcome)	
- เพิ่มพูนความรู้ทักษะการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย	- จำนวนผู้ผ่านการฝึกอบรมที่ทำคะแนนทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐	- แบบทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- เพิ่มจำนวนสมาชิกเข้ามาใช้บริการในลานกีฬาของกรุงเทพมหานคร	- ประชาชนในชุมชนใช้บริการทำกิจกรรมในลานกีฬาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๕๐ เป็นร้อยละ ๘๐	- การเก็บข้อมูลสถิติผู้ใช้กิจกรรมในลานกีฬาประจำเดือน

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ ควรมีการสำรวจความต้องการที่อาจมีการปรับเปลี่ยนตามความนิยมของประชาชน เพื่อนำมาวางแผนการตลาด ๗ ประการ ให้แก่ลานกีฬา เพื่อให้ได้รับความนิยม ตอบสนองความต้องการของประชาชนทุกวัย สอดคล้องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

๑๐.๒ กรุงเทพมหานครควรให้การสนับสนุน การปรับปรุงด้านกายภาพและวัสดุอุปกรณ์ในลานกีฬาที่มีศักยภาพในการให้บริการสมาชิกให้มีความพร้อมอยู่เสมอและเพียงพอ

๑๐.๓ การบริหารจัดการลานกีฬาควรมีการดำเนินการในรูปแบบของการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน

๑๐.๔ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมที่จัดให้มีขึ้นในลานกีฬาและมีส่วนในการรับผิดชอบการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมให้มีความต่อเนื่องและมั่นคง

๑๐.๕ ควรมีการปรับปรุงอัตราค่าตอบแทนอาสาสมัครลานกีฬาให้มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อเป็นแรงจูงใจหนึ่งที่เป็นผลให้มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง